

**Manisa İl Milli Eğitim
Müdürlüğü**

2024-2025

DİJİTAL GERİ DÖNÜŞÜM PROJESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş, Projenin Gerekçesi, Performans Kriterleri, Projenin Konusu, Amaçlar, Hedefler, Paydaşlar, Kapsam, İlkeler, Dayanak, Projenin Süresi

1.GİRİŞ: Elektronik atık içinde hem zehirli, hem de değerli bazı metalleri içeren bir atıktır. Bundan dolayı altın, gümüş ve paladyum gibi değerli madenleri içeren bu atıkların geri dönüşümü doğru yapıldığı takdirde hem ekonomik olarak yüksek getirili, istihdam yaratan bir sektöre, hem de doğaya verdiğimiz zararı ve karbon ayak izimizi azaltabileceğimiz bir araca dönüştürmemiz mümkün.

Elektronik atıklar pet şişe ve kağıttaki gibi kolayca toplanamamaktadır. Bunun en temel nedeni elektronik eşyaları ilk satın aldığımızda yüksek meblağlar ödemiş olmamız ve hala kullanmasak bile duygusal bağımız nedeni ile belki bir gün işimize yarayacağı gerekçesiyle evimizin bir köşesinde tutmamızdır. Ancak evimizde atıl bir şekilde bir gün belki işimize yarar diye duran eski çamaşır makinesi, cep telefonu, şarj aletleri, elektrik süpürgesi vb eşyalar geri dönüşüm yolu ile bir çok iyiliğe vesile olabilir.

2.PROJENİN GEREKÇESİ:

E-atık kullanıcısı tarafından yeniden kullanılma niyeti olmadan atılan tüm elektrik ve elektronik atıkları kapsar. Bu kapsamdaki atıklar bir elektrik devresi, güç sistemiyle veya pille çalışan elektronik ürünlerin hepsini kapsamaktadır.

Türkiye’de e-atık tanımlaması aşağıdaki konuları içeriyor:

- Büyük ve küçük ev eşyaları (Bulaşık, çamaşır makinesi, elektrik süpürgesi, tost makinesi vb.)
- Bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları (Bilgisayarlar, telefonlar vb.)
- Tüketici ekipmanları (Video kameralar, müzik enstrümanları vb.)
- Aydınlatma ekipmanları (Floresan, tasarruflu ampuller vb.)
- Elektrikli ve elektronik aletler (Büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere matkaplar, testereler vb.)
- Oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri (Video oyunları, jetonlu makineler vb.)
- İzleme ve kontrol aletleri (Termostatlar, ısı ayarlayıcıları vb.)
- Otomatlar (Para, içecek otomatları vb.)

Artan e-atık miktarları ve bu atıkların uygunsuz ve tehlikeli işlemlerden geçmesi, yakılarak veya deponi alanlarında bertaraf edilmesi çevre, insan sağlığı ve doğal yaşam açısından oldukça tehlikelidir. Sadece bu açıdan bile bakıldığında e-atık sektörünün SDG (sürdürülebilir kalkınma hedefleri) hedeflerine ulaşılması konusunda çok önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Elektronik atıklar içinde kurşun, cıva ve kadmiyum gibi canlı yaşamı için çok tehlikeli elementlerin bulunması tüm canlılar için büyük bir sağlık tehlikesi oluşturmaktadır. Bunların yanında e-atıkların yönetimi farklı iş alanları yaratmakta, istihdam olanağı sağlamakta, girişimcilere farklı fırsatlar sağlayarak ekonomik anlamda da SDG'lere destek olmaktadır.

22.05.2012 Tarih ve 28300 Sayılı Resmi Gazete ile yürürlükte olan Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminden nihai bertarafına kadar çevre ve insan sağlığının korunması amacıyla elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılması, bu sınırlandırmalardan muaf tutulacak uygulamaların belirlenmesi, elektrikli ve elektronik eşyaların ithalatının kontrol altına alınması, elektrikli ve elektronik atıkların oluşumunun ve bertaraf edilecek atık miktarının azaltılması için yeniden kullanım, geri dönüşüm, geri kazanım yöntem ve hedeflerine ilişkin hukuki ve teknik esasları düzenlemektir.

3.PERFORMANS KRİTERLERİ:

- Elektronik atıkların diğer atıklardan ayrıştırılması
- Elektronik atıkların toplama merkezleriyle işbirliği yapılarak gruplandırılması.

4.PROJENİN KONUSU:

Ülkemizde de elektronik atık miktarı hızla artmaktadır. Birçok gelişmiş ülkede elektronik atık adı verilen kullanım dışı ürünler zorunlu olarak ayrı toplanmaktadır. Ayrı toplanan bu atıklar diğer atıklarla beraber çöpe atılmak yerine diğer şekillerde bertaraf edilme işlemine tabi tutulmaktadır. Dijital atıkların toplanarak içerisinde bulunan değerli metallerin ayrıştırılmasının sağlanmasıdır.

5.PROJENİN AMAÇLARI:

- Dijital atık bilincinin kazandırılması,
- Dijital atık ve diğer atıkların ayrıştırılarak toplanması,
- Dijital atıkların geri dönüşüm sayesinde istihdam alanlarına katkı sağlayabileceğinin farkına varılması,
- Dijital atıkların diğer atıklardan farklı olarak çevreye verdiği zararlar hakkında farkındalık oluşması,
- Dijital atık odaklı olarak sosyal sorumluluk bilinci kazandırılması,

- Dijital atıkların toplanılarak imha edilmesi ya da geri dönüşüme gönderilmesi yoluyla sürdürülebilir atık yönetimi oluşturabilmek.

6.PROJENİN HEDEFLERİ:

- Dijital atıkların paydaşlarla iş birliği içerisinde imha edilmesi ya da geri dönüşümünü sağlamak.
- Elektronik atıkların içerdiği ağır metaller ve toksik maddelerin (kurşun, cıva, kloroflorokarbon, berilyum, bromlu alev geciktiriciler) ayrıştırılarak çevreye vereceği zararı en aza indirmek.

7.PAYDAŞLAR:

- Manisa Valiliği
- İl Millî Eğitim Müdürlüğü
- Organize sanayi bölgeleri ve sanayi siteleri
- Sanayi Ve Teknoloji İl Müdürlüğü
- Manisa İş-Kur
- Sanayi Ve Ticaret Odaları
- 17 İlçe Kaymakamlıkları
- Manisa Büyükşehir Belediyesi
- 17 İlçe Belediyesi
- 17 İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri

8.UYGULAMA BİRİMLERİ:

Faaliyetin uygulanmasında ve amacına ulaşmasında İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Eğitim Hizmetleri, Ortaöğretim Hizmetleri, İş Yeri Sağlık Güvenlik, Temel Eğitim Hizmetleri, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri, Özel Öğretim Kurumları Hizmetleri ve tüm şubeler, İl/İlçe Strateji Geliştirme Hizmetleri Şubesi, İl/İlçe Mesleki Ve Teknik Eğitim Hizmetleri Şubesi ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü Strateji Geliştirme Hizmetleri Şubesi AR-GE Birimi ile iş birliği içerisinde çalışacaklardır.

9.KAPSAM:

Bu proje Manisa ilinde bulunan tüm kademe okulları kapsar.

10.İLKELER:

- Proje, Manisa Valiliğinin onayı doğrultusunda, İl Milli Eğitim Müdürlüğünün denetiminde, AR-GE Birimi tarafından yürütülecektir.
- Proje bir plan ve program çerçevesinde yürütülecek ve uygulanacaktır.
- Projenin uygulanmasından; İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü birinci derecede sorumlu olacaktır,
- Yürütülen faaliyetler sürekli izlenerek, mevcut durum analizi yapılacaktır, periyodik aralıklarla İl/İlçe Proje İzleme ve Değerlendirme Kurulu bilgilendirilecektir.
- Gerçekleştirilen faaliyetlerin tanıtımı ve paylaşımı yapılacaktır.

11.DAYANAK:

- 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu,
- 17/11/2021 tarihli MESİP (Manisa Eğitim Sanayi İş Birliği Protokolü),
- 18/11/2021 tarihli T.C Milli Eğitim Bakanlığı ve T.C Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı arasında Mesleki Ve Teknik Eğitim İş Birliği Protokolü,
- 12.01.1961 tarihli ve 10705 sayılı 222 nolu İlköğretim ve Eğitim Kanunu,
- Anayasanın 42.maddesi,
- 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu,
- 18.11.2012 tarihli ve 28471 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri Yönetmeliği,
- 07.09.2013 tarihli ve 28758 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği,
- 08.05.2014 tarihli ve 1843555 sayılı AR-GE Birimleri Yönergesi,
- Milli Eğitim Kalite Çerçevesi,
- 26.07.2014 tarihli ve 29072 Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği,
- 23.09.2014 tarihli ve 4145909 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi,
- 08.06.2017 tarih ve 30090 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği,
- 10.11.2017 tarihli ve 30236 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliği,
- Milli Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı,

- Manisa İl Milli Eğitim Müdürlüğü Stratejik Planı,
- MEB 2023 Eğitim Vizyonu,
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2 Nisan 2015 tarihli Atık Yönetmeliği, Sayı : 29314,
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 22 Mayıs 2012 tarihli Atık Elektrikli Ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği,
- Sıfır Atık Yönetmeliği 12.07.2019 tarihli,
- Atık yönetimi yönetmeliği Sayı/No: 29314/ 02.04.2015

12.PROJENİN SÜRESİ:

Proje bir (1) yıllık ders süresini içermekte olup 2024-2025 eğitim öğretim yılı ders kesim tarihi itibariyle sona erecektir.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama Süreci ve Aşamaları, Eylem Planı, Değerlendirme, Uygulama Takvimi, Maliyet, Yürürlük, Yürütme, Diğer Hususlar

1.UYGULAMA SÜRECİ VE AŞAMALARI:

Manisa İl Milli Eğitim Müdürlüğü Tarafından Yapılacak İş ve İşlemler:

- Projenin planlaması Manisa İl MEM ve İlçe MEM'lerce yapılacaktır,
- Etkinlik, çalışma takviminin hazırlanması ve okullara bildirilmesi,
- Proje ile ilgili resmi duyuruların okul ve kurumlara yapılması,
- Okullarda proje afişlerinin ve videolarının gösterilmesi,
- Toplanan atık elektrikli ve elektronik cihazlarla ilgili dönemlik verilerin EVEP Sistemi'nde raporlanması.
- Raporlama sonucunda dereceye giren okullara ödüllendirmelerinin yapılması.

İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri Tarafından Yapılacak İş ve İşlemler:

- Dijital Atık Projesinin tüm okul kademelerine duyurulması.
- Okullarda proje afişlerinin ve videolarının gösterilmesi,
- Raporlama sonucunda dereceye giren okullara ödüllendirmelerinin yapılması,
- İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafında Mayıs ayının ikinci haftası İlçe Değerlendirme raporlarının yapılan etkinlikleri anlatan bilgi notu ve fotoğraflar ile birlikte argemanisa45@gmail.com adresine gönderilmesi,

- Toplanan dijital atıkların İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından muhafaza edilerek Mayıs ayının 2. Haftası İl Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilmesi.

Okullar Tarafından Yapılacak İş ve İşlemler:

- Okul ve kurumlarda projede görev alacak gönüllü öğretmen ve öğrenci gruplarının oluşturulması.
- Proje ilçe sorumlularının belirlenmesi,
- Okul öğrencilerine ve velilerine proje ile ilgili gerekli bilgilendirmenin yapılması,
- Okullarda atık elektrikli ve elektronik cihazların ayrı toplanması,
- Toplanan atık elektrikli ve elektronik cihazların okul geçici atık depolama alanlarında depolanması,
- Atık elektrikli ve elektronik cihazların atık toplama görevlilerine teslim edilmesi,
- Atık elektrikli ve elektronik cihazların teslim edilirken okula tanımlanan sıfır atık QR kodunun okutulması görevliler tarafından EPEP sistemine yüklenmesi.
- Toplanan dijital atıkların İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne ulaştırılması.
- Yapılan faaliyetlere ilişkin bilgi notu ve fotoğrafların (çözünürlüğü yüksek jpg formatta) argemanisa45@gmail.com adresine gönderilmesi.

2.EYLEM PLANI:

Proje aşağıdaki belirtildiği şekilde uygulanacaktır.

MANİSA MESLEK LİSESİ SEKTÖR İŞ BİRLİĞİ PROJESİ	EKİM 2024	KASIM 2024	ARALIK 2024	OCAK 2025	ŞUBAT 2025	MART 2025	NİSAN 2025	MAYIS 2025	HAZİRAN 2025	Proje Katılımcıları
1.Projenin tüm okul müdürlüklerine duyurulması	X									İl/ilçe MEM
2.Projenin uygulanması aşamasında gerekli tedbirlerin alınması,hazırlıkların ve duyurunun yapılması	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Valilik Makamı, İlçe Kaymakamlıkları, İl/ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Belediyeler.
3. Proje raporlanmasının yapılması									X	İl/ilçe MEM

3.DEĞERLENDİRME:

Bu projenin uygulanmasından sonra ortaya çıkan sonuçlar raporlaştırılarak İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından İl Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilir. Rapor doğrultusunda projenin değerlendirilmesi İl Millî Eğitim Müdürlüğünce yapılır.

4.UYGULAMA TAKVİMİ:

SN:	YAPILACAK FAALİYETLER	TARİHLER
1	Projenin Uygulanması	2024-2025 Eğitim Öğretim Yılı
2	Projenin raporlandırılması	Haziran 2025

5.MALİYET:

Projenin giderleri İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, okullar ve paydaşlar tarafından karşılanacaktır.

6.YÜRÜRLÜK:

Bu proje yönergesi iki (2) bölümden oluşmaktadır. 2024-2025 öğretim yıllarında uygulanacak olan "DİJİTAL DÖNÜŞÜM PROJESİ" için hazırlanmış olup Manisa Valiliğinin onayladığı tarihte yürürlüğe girer.

7.YÜRÜTME:

Bu yönergenin hükümleri "İl Proje İzleme ve Değerlendirme Kurulu" tarafından yürütülür.

8.DİĞERHUSUSLAR:

- Projenin yürütülmesinde birinci dereceden sorumlu İl Milli Eğitim Müdürlüğüdür.
- Proje kapsamında yürütülecek iş ve işlemlerin Müdürlüğümüzce istenecek ve <http://manisaerge.meb.gov.tr/> adresinde yayınlanacak Ek belgeler doğrultusunda yapılması gerekmektedir.
- Önceden bilgilendirmek koşuluyla; proje, yarışma metni, ekleri, faaliyetler, vb. üzerinde İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından gerekli değişiklikler yapılabilecektir.
- Projeler, Eğitim Öğretimi aksatmadan uygulanacaktır.

- Tüm projeler, yapılacak çalışmalar ve değişiklikler <http://manisaarge.meb.gov.tr/> adresinde yayınlanacak olup sitenin takip edilmesi gerekmektedir.

Soru, sorun ve öneriler için;

argemanisa45@gmail.com

**Erdiç BALCI
řube Müdürü
Ar-Ge Birim Yöneticisi**